

Előfizetési árak:

Egész évre... 8 kor.
Fél évre... 4 kor.
Negyedévre... 2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Szerkesztőség és
Kiadóhivatal:

Marosujvár, Mészáros tér 5.

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

SORSUNK.

Itt a próba, az utolsó nagy próba, ahogy Petőfi énekelte és csakugyan, minden jel arra vall, hogy az összes frontokon végső döntésre készülnek, ama végső döntésre, a melyről két év óta sok szó esett már, de most, úgy látszik, tett lesz az igéből végre valahára. Páratlan erőfeszítések maximuma ez a küzdelem, amelyben minden hadban álló nép, a frontokon minden erejét összeszedi, hogy mint Jákob az angyaltól, a döntést kikényszerítse és pedig a maga javára, a kérésztendeje ide-oda lebegő szerencsétől. A világégés, amelyet egy angol publicista és jóvendőmondó a multkoriban jelzett, valóban megkezdődött. Még a szaloniki front hallgat, ki tudja, talán már az is hangos lesz ma, vagy holnap. Az angol offenzíva, amelyet nagy felkészülés előzött meg, föltette a koronát az ántánt egyetemes és egységes offenzívájára.

Mindezek első jósa és első tervezője már a hullámsírbán pihen, de talán még hozzá is elhat elhalóan a nagy világrengetés zaja. Két év után ilyen tombolás a frontokon, két év után ilyen helytállani akarás minden vonalon, két év után ilyen felkészültség és harci készség minden irányban: csakugyan ez a világháború megdöbbentő tanulságot tesz az emberi erő nagyságáról, kár, hogy meglehetősen negatív irányzatban. Mind-egy, e sorsban már benne vagyunk, e sorsot vállalunk muszáj, a szó legmagyarabb értelmében. Vállaljuk is és vállalva dolgozunk javunkrafordításán, a harcok és a munka mezején egyaránt. Bizony a muszáj

jegyében áll ma a világ, de leginkább a magyar világ. Itt nincs többé már választás, itt csak a kötelesség kemény, de becsületes kategorikus imperatívusa lebeg fölöttünk: helyt állani hiven és megállni viribus unitis.

E nagy és nehéz napokban, amelyek egy új történeti korszak frontját törlik keresztül, meddő és hiu dolog a mult és a jövő dolgain töprengeni. Ma van ma és pedig véresen, égetően, rombolón és teremtően, mint soha, mióta világ a világ. Lőporfüst felhőzi be mindenütt a látóhatárt, véres az ég alja mind a négy világtájon, a nyári éjben munició- és katonavonatok légiói viszik a rettenetes Moloch gyomrába a táplálékot: virrasztanak és imádkoznak, akik imádkozni tudnak. A magyar végzet csillaga megint vörös fényben ég, a magyar pusztá megint bő áldást és életet ígér, a sors és a magyar ember ismét találkoznak. Keményen, komolyan, hallgatagon, mint mindig. A magyar ember helyett ma tettei beszélnek. Világraszóló tettei. De azért alig várjuk már, hogy korszorosan és derűsen helyet foglaljunk a béke asztalánál.

GONDOZZUK A HÓSI HALÁLT HALT
KATONÁK SIRJAIT!

Jó tanácsok anyák részére!

A nyári nagy meleg sok veszélyt rejt magában a csecsemők és kis gyermekek részére, ezért fontos, hogy minden anya ismerje, miképen kell csecsemőjét helyesen táplálni és gondoznia!

Minden egészséges anya maga szoptassa a gyermekét! Az anyatej a csecsemő legjobb tápláléka, ettől fejlődik a legjobban s ez védi meg legbiztosabban a betegségektől.

Három óránál gyakrabban ne tegyük emlőre a csecsemőket s éjjel is legfeljebb csak egyszer, úgy hogy naponta a csecsemő hat-hétszer kapjon csak szoptani. A túlgyakori szoptatás árt, a túltáplált csecsemők nem jól fejlődnek, hánynak, hasmenést kapnak. Ha a szoptási időközökben a csecsemők sírnak, nyugtalanok százszoréddal (saccharin) ízesített orosz theát nyújtunk nekik. A thea nem árt a gyermeknek s a szomját is oltja.

Ha a csecsemőt anyja nem szoptathatja, táplálékul még legjobb a tehén tej, bár ez sem pótolhatja az anya vagy dajka tejet. A tehén tejet a csecsemő kora szerint fel kell hígítani vízzel vagy theával s azután fel kell forralni. Legjobb eleinte egy rész tejet és két rész vizet venni, ha a csecsemő kéthónapos, fele tejet és fele vizet adjunk neki három-négy hónapos koráig, ezután aztán 2 rész tejet és egy rész vizet. — Édesítőül nyáron legjobb a saccharin (magyarul százszorédes), ezt orvosi rendelvényre a gyógyszertárakban lehet olesón kapni, s ebből 1 drb. kell, 1 deci tejkeverékhez vagy egy deci theához; ettől nem kap hasmenést a gyermek.

A theát és mesterséges táplálékokat szoptóüvegekből szokás adni. Legjobb az olyan szoptó üveg, amely a legjobban tisztítható, tehát az, amelynél az üvegre egyszerűen ráhúzzák a gummi szoptókát, de adhatjuk a csecsemőknek a táplálékot kánállal is.

Senki gyermekét nyáron el ne válassza! A nyáron elválasztott csecsemő hasmenést kap és belepusztul, míg ősszel, ha már hűvösebb az időjárás, könnyen és baj nélkül állják ki a gyermekek az óvatos három-négy hétig elhúzódo elválasztást.

Liszteket, hangos reklámmal hirdetett gyermek tápszereket az orvos tanácsa nélkül ne adjatok a csecsemőknek, mert nem mind arany ami fénylik és sok agyon dicsért tápliszta helytelenül alkalmazva egyenesen árt.

A hasmenés a csecsemők legveszedelmesebb betegsége! — Ezt sohasem szabad könnyen venni, mert csak az idejekorán gyógykezelt gyermeket lehet megmenteni az életnek. Amelyik gyermeknek hig zöldes, túrós, nyálkás, sava-

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsóbb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

nyú vagy bűzös a széke, az a gyermek beteg, ne halasszátok, forduljatok orvoshoz vele.

Egy éves korig a csecsemőket naponta fürösztetni kell kellemes, langyos vízben, de ha betegek, a fürösztés elmarad. Száját mosni a csecsemőknél nem célszerű, több bajt csinálunk ezzel, mint hasznot.

Veszedelemes a csecsemőkre minden hurutos fertőzés is! Ezért óvni kell őket s náthás köhögős, influenzás, torok-fájós embereket ne engedjünk a közelükbe. Óvjuk a számárhurutos betegektől is őket, amely betegség csecsemőkre nagyon veszélyes s halálos végű is lehet!

A fogzás nem betegség! Ezért, ha valakinek a gyermeke fogzáskor beteg, azonnal vigye orvoshoz, aki megtalálja majd a betegség okát, amelyet sokan hogy lelkiismeretükön könnyítsenek, olyan szívesen mondanak a fogzásra.

Sok gyermeket tett már nyomorékká az angolkór is. Ezért ha valakinek a gyermeke későre kezd felülni, nem akar felállni, tíz-tizenkét hónapos korában nem kezd járkálni, annak a gyermeknek gyenge a csontja, angolkóros, mielőbb vigye orvoshoz!

A törvény elrendeli, hogy minden gyermek egy éves koráig be legyen oltva himlő ellen! Az oltás nem veszélyes, megvédi a csecsemőt, ezért minden anya tartsa kötelességének gyermekét himlő ellen beoltatni.

Nyáron, nagy melegben könnyen kell öltöztetni a csecsemőket s jó, ha napjában többször nyújtunk nekik friss vizet vagy theát.

Szemfájás, fülfájás, világhozott vagy szerzett testi hiba orvosi kezelést igényel.

Jó tudni, hogy egészséges csecsemő hat hónapos korától kezdve pépeket is kaphat. A kétszersültet vagy zsemlye héját meg kell áztatni tejben, s az egészet fel kell forralni.

Ilyen pépet naponta egyszer kell adni (legjobb délben — a tej vagy szopás helyett) egy tányérkával.

Húsleves a hetedik hónaptól kezdve lehet adni (csirke húsból, sovány borjú vagy marha húsból) s ebbe kevés grizt lehet főzni.

Jó a levesbe szitán keresztül sárga répát, burgonyát is törni. A spenót is jó a gyerekeknek.

Húst jól összevagdálva és levessel leöntve csak akkor adjunk, ha a gyermeknek foga van és legalább 1 éves!

A hadibiztosításról.

A világháború rettenetes harcaiban sokan szenvednek városunk és vármegyénk fiai közül is.

A háború családokat, hitveseket, árvaakat lesújtó csapását, gyászát némiképpen enyhíti az, hogy azok, akik családjuk fenntartóit, vagy hadbavonult hozzátartozóikat az Augusztus Gyorssegély Alapnál biztosították, — a biztosított elvesztése után azonnal megkapják azon összeget, amelyre az elesett biztosítva volt.

Ez a biztosított összeg sok család

nyomorának enyhítésére és megélhetésének biztosítására szolgál.

E nemes és emberbaráti intézmény célját megértve nagyon sokan siettek hozzátartozóikat biztosítani.

Varmegyénk területén ez intézmény érdekében s a közönség minél szélesebb köreiben való megismertetésében nagyon buzgólkodnak a községi és körjegyző urak, — kikhez vármegyénk nemesszöv. minden jótékony célt készséggel támogató főispánja egy igen szép és hatásos körrendeletet intézett, melyben az intézményt figyelmükbe és támogatásukba ajánlotta.

A katonai szolgálatot teljesítő cséplőgépkézelők és fűtők felmentése.

A gabonák és más szemes terményeknek kicsépléséhez fűződő igen fontos közgazdasági és katonai érdekek megóvása céljából a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg 8700/eln. Mg/Á—1916. szám alatt kiadott rendeletében intézkedett, hogy a mögöttes országokban katonai, illetőleg népfelkelési szolgálatot teljesítő, valamint hadicélú szolgálatokra igénybevett hivatásos, vagyis gyakorlatilag képzett gőz- és motor cséplőgépkézelők és fűtők, valamint azok a gőz- és motor-cséplőgép tulajdonosok, akik saját gépjüket vannak hivatva kezelni, 1916 évi november hó 30-ig azonnal felmentessenek.

A hadsereg főparancsnokság intézkedése folytán a harcéri szolgálatot teljesítő cséplőgépkézelők és fűtők is a lehetőséghez képest fel fognak mentetni.

A felmentésből csak a betegek és kórházi ápolás alatt állók, a vasút ezred állományába tartozók, műszaki csapatoknál és intézeteknél, valamint a hadicélúakra dolgozó gyárakban vezető állásban levők vannak kizárva. Minden más beosztású cséplőgépészek és fűtők, kik ebbeli minőségüket bizonyítvánnyal, vagy munkakönyvvel igazolják, ha tényleg szolgálnak a póttest (intézet) parancsnoksága által, ha pedig még be nem vonultak a honvédséghez illetve hadsereghez történt beosztásukhoz képest az illetékes honvéd kiegészítő illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság által felmentetnek.

A be nem vonult és felmentésüket kért cséplőgépkézelők és fűtők felmentésüket polgári foglalkozásukban bevárhatják.

Ugyancsak bevárhatják felmentésüket azok a cséplőgépkézelők és fűtők is, akik mint mezőgazdasági gépészek meghatározott időre már felmentettek és felmentésüket a póttesttől újból kérték.

Ellenben azok, akik mezőgazdasági munkák végzésére csupán szabadságoltattak, póttestükhöz bevonulni tartóznak és felmentésüket a bemutatott iratok alapján a póttest-parancsnok azonnal engedélyezni fogja.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

HIREK.

— A közigazgatási bizottság ülése. Alsófehérvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 12-én tartotta meg rendes havi ülését Szász József főispán elnöklete alatt.

Az ülésen báró Bánffy Kazimir alispán szokásos jelentése után Horváth József vm. aljegyző gyógyköltségi ügyeket adott elő, Bartók, Gábor az erdők állapotáról, dr. Brencean Géza közig. gyakornok ebadó-ügyeket adott elő. Dr. Jeney Elek árvaszéki elnök jelenti, hogy a vármegyei szegénysorsu hadiárva segélyalapjára begyűlt 14.538 K 74 f., ebből segélyezésekre fordított 4850 kor., tehát az alap ma 9733 kor. 74 fillér. Ezután dr. Doboz Vilmos vm. főorvos jelentése következett, mely szerint a közegészség a lefolyt hóban elég kedvező volt. Amennyiben a fertőző betegségekben megbetegedettek száma 116-al, az azokban elhaltaké pedig 9-el apadt. A születések száma 17-el emelkedett. A halálozások száma pedig 89-el kevesbedett. Végül Hegedűs Ferencz pü. igazgató. Dániel Imre kir. ügyész, Nehéz János kir. tanfelügyelő, Albert Iván műszaki tanácsos és a törv. állatorvos jelentése következett.

— Országos hírű sósgyógyfürdőnkben mozgalmas élet uralkodik. A fürdő idegenforgalma — a rettentő nagy drágaság dacára — napról-napra növekedik s a tavalyi szezonhoz viszonyítva örömdetes javulást mutat.

A hosszabb kurára jelentkezett fürdővendégek névsorának közlését e számunkban megkezdjük s azt a jelentkezések sorrendjében hétről-hétre folytatjuk.

Megérkeztek: Kovács Györgyné és leánya Marosludas, Nagy Pál Mezőbergenye, Harsányi Oktávián és neje Lándor, Csorbó Ágoston és neje Bród, Buza Paraszki Tövis, Kiss József és családja Békéscsaba, Nagy Dénes és neje Marosvásárhely, Borteleki Irma Budapest, Bugnár M. Gorbó, Pap Demeterné Nyárádtkő, özv. Zákusffy Antalné Zalatna, Goldfischer Manó és családja Lugos, Sajdel József Nagyenyed, Békéscsabáról: Halkó Faragó Mihályné, Laczó Mihályné, özv. Gálik Andrásné, Zakariás Andrásné, Grjecs T., Kazár Mátyásné, Rusz Sándor Mezőujlak, Vogel Jakabné Szászrégen, Grashoffer Antalné Kolozsvár, Csákány Berta Budapest, Erdőss Sándorné Budapest, Goldstein Lajosné

Marosludas, Kakucs Ferenc Kadicsfalva, özv. Kovács Jánosné Szilágy-cseh, Szöcs Jánosné Marosrégh, özv. Szávovits Nándorné Mór, Fodor Albert Arákos, dr. Adorján Mihályné Hunyad, Kauner Károly Petrozsény, Borbát György Balázsfalva, Kovács Gergelyné és Kovács Dánielné Meőcsávos, Grnwald Johanna Arad.

— **Kitüntetések a 21-ik honvéd gyalogezrednél.** Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül ki lettek tüntetve: az I. oszt. vitézségi éremmel Dávid Géza tart. zászlós, a II. oszt. vitézségi éremmel Reu Demeter szakaszvezető, a bronz vitézségi éremmel Hermann János tizedes.

— **Adományp.** Binder József járási főszolgabíró a járás területén eszközölt gyűjtés eredményeképpen 508 kor. 97 fillért küldött be a vármegyei hadiárva segélyalapja javára.

— **A vitézségi érmek megváltása.** Budapesti jelentik: A kitüntetést nyert hősök körében bizonyára helyesléssel fog találkozni az a reform, amit az illetékes katonai tényezők most terveznek. A vitézségi érmek után az eddigi havi járulékként kiutalt összegeket megváltánák, még pedig a nagy arany vitézségi érem után az eddigi 30 korona havi járuléktól helyett egy összegben egyszer s mindenkorra 4000 koronát, a nagy ezüst vitézségi érem után az eddigi havi 15 korona helyett 2000 koronát, a kis ezüst vitézségi érem után az eddigi havi 750 korona helyett 1000 koronát fizetnének.

— **Ki van zárva.** A haretérről haza jött sebesült tiszt mesélte:

Egyik tisztársra hétről-hétre csomagokat kapott, amelyek földadója az ismeretlenség homábjába burkolódzott. Végre a tizedik küldeményhez levelet is csatolt, amelyben megírta, hogy „egyedül álló hölgy” és közölte egyben címét is.

A tiszt természetesen megköszönte a figyelmet és nagyon kedves hangon írta meg, mily jól esett a hazulról jött holmi. A levélre a hölgy ismét válaszolt; állandó és sürű levélváltás fejlődött ki közöttük és a tiszt rózsaszínű tábori lapjain egyre melegebb vonzalomról biztosította az ismeretlent. Amikor már úgy vélte, hogy a nő lelkét teljesen megismerte írásain át a következőket írta neki:

— Nőtlen ember vagyok és ezért azt merem kérni: küldje el a fényképét. Későbbi házasság nincs kizárva.

Néhány nap múlva a következő válasz érkezett:

— Ha fényképet küldök, a későbbi házasság teljesen ki van zárva.

— **A földgázvezeték tervrajzá-**nak felülvizsgálata véget. Becsey Aytal székesfővárosi főmérnök, vállalkozó megbízásából a napokban két mérnök a városban felméréseket eszközölt. Értesülésünk van arról, hogy a földgázúgy biztos úton halad, csak

a pénzügyi dolgokban van uémi fennakadás, ami rövid időn belül megszűnik s legközelebb hozzáfognak a vezeték elkészítéséhez.

— **Kereskedők és iparosok hadisé-**gélye. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közölni teszi, hogy tekintettel arra, hogy a bekövetkezendő nyári időszak, míg egyfelől bizonyos szükségleti cikkekben: fűtés, világítás, ruházódás tekintetében a segélyre szoruló szükségletet jelentékenyen csökkenti s az élelmiszerekkel való ellátás az új termények forgalomba jutásával tetemesen könnyebbé és olcsóbbá válik, addig másfelől a munkakalkulációk megfelelően szaporítottak s azok az elemek, amelyek rendes ipari vagy kereskedő foglalkozásuk körében a maguk és hozzátartozóik fenntartásáról gondoskodni nem tudtak, a mezőgazdasági munkák egyikére vagy másikára alkalmassak: ennek következtében az Országos Hadsegélyező Bizottság mint 1915-b a úgy az idén is elhatározta, hogy az iparkamarák részére meglálapított havi segélyösszeget a 4 nyári (június, július, augusztus, szeptember) hónapra az eddigi ellátmány 2/3 részében állapítja meg, egyben felkérte a kamarát, hogy a további segélyakciónak a fenntebbiekhez történendő hozzáalkalmazása végett hasson oda, hogy az ipari és kereskedelmi lakosság azon elemei, amelyek a mezőgazdasági munkák egyikére vagy másikára alkalmassak, minél tömegesebben és minél hamarabb az utóbbiak felvételére reá bírássanak. A kamaránál legközelebb eszközölni segélykiosztás alkalmával tehát mindenki — kivétel nélkül — az ediginél kevesebb összegű segélyben fog részesülni.

— **Gondozzuk a hősök sirjait!** A következő levelet vettük: „Tekintetes Szerkesztőség! Akit szomorú sorsa a temetőbe vezet s elhalad a világháború Tordán eltemetett hőseinek sirhantjai mellett, elszomorodva látja, hogy e drága hantok a kegyeletet sértő állapotban, tövissel és bozóttal vannak benőve. Önkéntelenül eszébe jut az a gondolat, hogy ha ez már most így van, midőn a nagy háború hős sebesültjei közöttünk járnak s mikor a közönség szeretete, nagyrabecsülése és áldozatkészsége irántuk a legélénkebb, hogyan lesz akkor, midőn a borzalmas háború eseményeiről kezdünk megfelekezni? Magyarország több városában egy szép és magasztos mozgalom indult meg arra nézve, hogy az életüket hazájukért feláldozott hősök sirhantjainak gondozására egy alapot létesítsenek, hogy annak kamataiból a hősi sírok kellően hantolva, virágokkal beültetve, a hazáért hozott áldozat nagyságához méltó módon gondoztassanak. Midőn e magasztos mozgalomra felhívom a Tekintetes Szerkesztőség becses figyelmét, különösen Marosujvár nemesen gondolkodó és érző hölgyeihez intézem kérészavaimat, — kiknek áldott kezei már eddig is sok fájó, vérző sebet begyógyítottak, sok égető, keserű könnyet felszártottak, — vegyék kezeikbe e magasztos mozgalom vezetését s azt sikerre vezetni siessenek.

A nemes lélekre valló szöveget lelünk minden melegével ajánljuk közönségünk figyelmébe. Torda város hazafias közönségét e kegyeleti kötelesség teljesítésére szent tradíciók kötelezik s bizonyára teljesíteni is fogja a hősökkel szemben való tartozó kötelességét. A halottaknak, kik az élők részére megvédték e drága hont: poraikban, sirjaik mélyén is örökéletűeknek, sirhalmaiknak pedig a hazaszeretet oltárainak kell lenniök. Ápoljuk hát ezeket a glóriás oltárokat!

— **Tanítók és tanárok nyári munkája.** A kultuszminiszter elrendelte, hogy a polgári iskolai tanárokat és az elemi iskolai tanítókat a szünidő alatt rendeljék be egyes hivatalokhoz szolgálattétel végett, mert a mostani időben minden munkaerőre szükség van.

— **Vizpazarlás.** A nyári idény beálltával a közönség a vízvezeték természetesen fokozottabb mértékben veszi igénybe, azonban egyesek olymértékű vizpazarlást üznek, mely a város vízzel való ellátását komolyan veszélyezteti. Felhívjuk tehát a város lakosságát, hogy saját érdekében is a vízzel takarékosan bánjék, a csapokat nyitva ne hagyja és ily eljárásra lehetőleg másokat is figyelmeztessen. Oly helyeken ahol a városi vízmű vezetősége vizpazarlást fog észlelni, — a házi vezeték azonnal le fog zárni.

— **A sertés árának maximálása.** A kormány rendelettel maximalta az élő és leölt sertés kilónkénti árát a következőképpen: 1. Hatvan kilónál könnyebb sertést nem szabad levágni. 2. Hizlálásra szánt 60—90 kilós élő sertés maximális ára kilónként 6 K. 3. Levágásra szánt sertés maximális ára kilónként 6 kor. 80 fillér. 4. A leölt sertés maximális ára egészben, vagy fél darabban kilónként 7 kor. 60 fillér. 5. Olvasztott zsír kilója 8 korona 50 fillér. Ezek az árak azonban csak a nagyban való forgalomra vonatkoznak a termelők és viszonteladók között, a fogyasztók közönségére nézve a maximális árakat a helyi hatóságok állapítják meg.

— **Tobzódik a drágaság s méla-**busan tekinthetünk a sok mindenféle ármaximálásra. Ha a taxával a kezünkben kísérlelnők meg a mindennapink beszerzését, alighanem fölkapna az álunk. De fájdalom nemcsak az eladók, az alkalmi rosszak hibásak ebben, hanem a fogyasztók is, kik minden árat készséggel megadnak ahelyett, hogy a hatóság megtorlásával próbálják helyes mederbe terelgetni ezeket a sérelmes nekirugaszkodásokat. A rendőrségen erős kifakadásokat hall az ember, hogy a közönség mennyire nem akar kezére játszani a hatóságnak. Saját érdeke ellenére! Így aztán ne panaszkodjunk!

— **Papirhiány és az iskolák.** A papirgyártásban előállott csökkenés és az árak emelkedése a legnagyobb takarékossgot teszik szükségessé. Ezért a kultuszminiszter elrendelte, hogy az elemi iskolákban az irkák helyett lehetőség szerint a palatáblák használandók. A füzetekben az egyes iskolai vagy házi feladatok nem új oldalon, hanem folytatólagosan kezdendők el. A felsőbb osztályba való lépés után a megelőző tanévbeli irkák is tovább használandók. A kijavított dolgozatoknak újból való leiratása (tisztázása) föltétlenül elhagyandó.

— **Hogy lehet gabonát vásárolni?** A kormány új rendeletet adott ki a lakosságnak gabonával és liszttel való ellátásáról. A fél 1916. augusztus 16. napjától 1917. augusztus 15-ig terjedő időre kérheti a vásárlásra jogosító igazolvány kiállítását. A vásárlási igazolvány át nem ruházható és ennek alapján kizárólag az vásárolhat, akinek részére az igazolvány szól. A vevő a vásárlási igazolványt a vásárlás alkalmával az eladónak átszolgáltatni, az eladó pedig az igazolványt átvenni és saját igazolására megőrizni köteles.

— **A hadköteles férfiak kivándorlásának megtiltása.** A hivatalos lap rendeletet közöl a hadköteles férfiszemélyek kivándorlásának megtiltásáról. A rendelet a véderőről szóló 1912 évi XXX-ik t. c. 62 §-ának értelmében a hadköteles férfi személyek kivándorlását az ország területéről további egy évre megtiltja. A rendelet július 27-én lép hatályba.

— **Lapunk táviratai.** A háború folyamán, de különösen a bukovinai és galíciai harci események megélénkülése óta a miniszterelnöki sajtó osztály rendszeren elküldi hivatalos táviratait, hadi tudósításait lapunknak is. Ezeket eddig vagy lapunkban közöltük, vagy kiadóhivatalunk kirakatában függesztettük ki s hoztuk a közönség tudomására.

Az utóbbi időben ezek a legújabb harcéri helyzetet ismertető táviratok igen terjedelmesek, többnyire 8–15 távirat lapból állanak és rendszeren majdnem mindennap este 9 és 10 óra közt érkeznek.

Hogy közönségünk mégis azonnal tudomást szerezzen távirataink tartalmáról, intézkedtünk, hogy mindig a Polgári körbe kézbesítsék a sürgönyöket, ahova legtöbbször járnak s a hol azokat bárki elolvashatja. Esténként rendszeren nagyobb csoportok várják is már és hangosan olvassák fel harcéri táviratainkat.

Az „Marosujvár” ezzel a háborús hírszolgálatl is a közönség igényeit óhajtott kielégíteni.

— **Az áll. elemi iskolai tanerők a választási közoktatásiügyi miniszter 48853–915. sz. a. k. rendelete szerint a háború tartama alatt állomáshelyükön tartoznak maradni és csak a kir. tanfelügyelő és az alispán (polgármester) egyetértő engedélyével menthetők fel a kötelezettség alól.**

— **Az ezüst és papírpénz.** Az Osztrák-Magyar Bank a jövőben megszorítja a két koronás papírpénzek kibocsátását és lehetőleg katonai szükségletekre fogja azokat

korlátozni. A bank a polgári szükségletet ezüst két koronásoknak fokozottabb mértékben való kibocsátásával akarja fedezni.

— **Új cigaretta.** A cigaretta és szivaráraknak június elsején életbeléptetett árfelemelésével kapcsolatban a dohányjövedék most egy új cigarettát fog forgalomba hozni, amelynek árát egy fillérben szabják meg. Az új cigarettát a szegényebb néposztály szükségletének fedezésére szánják.

— **Egy kis figyelmeztetés.** Az utazási igazolványokra több megyében és városban immár nincs szükség. A nagy közönség előtt ismeretlen rendeletek között azonban olyanok is vannak, amelyek az utazóközönség megfigyelését teszik szükségessé, tekintet nélkül az utazási igazolványokra. Könnyen megtörténhetik tehát, hogy különösen a határmenti vonatokon, a határrendőrség emberei

fölszólítják az egyik-másik gyanút keltő utast, hogy igazolni sziveskedjék magát. Ha az illető ezt a kívánságot teljesíti, legkisebb baja sem történik, de ha nem akarja, vagy nem tudja megcselekedni, az esetben leszállítják és mindaddig hatósági őrizet alatt tartják, amíg személyazonosságát hivatalosan nem igazolják. Ily körülmények között tehát nagyon is ajánlatos, ha az utazók ellátják magukat olyan okiratokkal, amelyek személyük azonosságára vonatkoznak. Csakis használhat, ha születési, vagy házassági bizonyítványukat stb. magukkal viszik, mert ez esetben semmiféle kellemetlenségeknek sem lesznek kitéve, ami ellenkező esetben olyan területeken is megtörténhetik velük, ahol utazási igazolványra nincs szükség.

Iskolai hirdetés.

Értesitem a t. szülőket, hogy a marosujvári 4. osztályú m. kir. állami polgári fiúiskola vezetését újból átvettem. Az 1916.—1917. tanévre szóló beiratások szeptember hó 5. első napján az igazgató irodájában eszközölnetnek. *Beiratási díj 6 K., tandíj 20 K.*

Szegénysorsú, szorgalmas tanulók szegénységi bizonyítvány alapján a tandíjfizetése alól egészen vagy részben felmentetnek és a lehetőség szerint az intézet segélykönyvtárából ingyen tankönyvekkel látjuk el. A latin nyelvet tanuló növendékek részére latin tanfolyam áll fenn.

Egyben értesitem a t. szülőket, hogy a küszöbön álló polgári fiúiskolai reform alapján, az iskola tanterve úgy állapítatik meg, hogy a középiskola négy alsó osztályával párhuzamosan haladván, minden tantárgy tananyaga befejezett egész alkosszon.

Vidéki tanulók elhelyezésénél valamint egyéb iskolai kérdésekben bármikor szívesen adok felvilágosítást,

Marosujvár, 1916 évi július hó.

Müller Róbert
igazgató,

— **Az aratás befejezéséig ne legyen heverő ember az országban** — írja gróf Tisza István a gazdasági bizottságokhoz. Fogjon mindenki szent lelkesedéssel munkához. Legyünk méltóak a harcúterén küzdő fiainkhoz. A míg ők vérüket ontják a hazáért, végezzék el mi itthonmaradottak az ő munkájukat is!

— **Elszaporodtak a rókák.** Amint értesülünk, a környéken nagyon elszaporodtak a rókák. Feltűnő nagy számban Csongván és Magyarcsesztvén mutatkoznak, ahol a szárnyas állomány java részét már elpusztították. A furfangos vadak még fényes nappal sem riadnak vissza az emberrektől.

— **A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára** negyedévre öt kor., „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Csfülett háziszarkák.** Az Egres-utcában levő gabona-örlo malomban rájöttek arra, hogy a városokból felgyülemlett búzát rendszeresen lopkodják. A csendőrség a nyomozást bevezette s megállapította, hogy a gabona rohamos apadásánál háziszarkák működtek közre.

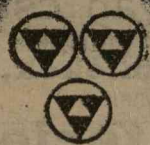
— **Az Est.** A magyar újságok között Az Est az egyetlen, amelynek kiváló munkatársai mindig mindenütt ott vannak, ahol helyes és pontos értesüléseket szerezhetnek be lapjuk, a magyar közönség és a külföld részére. Az Est éppen így kiértjesztette tudósító-szervezetét minden magyar vidékre, sőt még a kisebb helységeket is bevonta hálózatába. A tökéletes szervezettség ereje letörülhetlenül rajta van Az Est minden egyes példányán, aminek legbiztosabb mértéke az olvasó közönségnek Az Est-tel szemben megnyilvánuló, s állandóan fokozódó bizalma és szeretete. Ezért lett a legelterjedtebb magyar lap. Az Est, a világsajtó egyik leghatalmasabb organuma, a mely a külföld előtt is fogalomná nőtt s amelyről az egész művelt világon tudják, hogy hírszolgálat a legmegbízhatóbb és elterjedtsége is Európa legelső lapja közé emeli.

Füssy József,
kiadó.

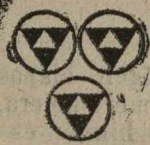
Névjegyek

Elegáns kivitelben készülnek FÜSSY J. könyvnyomdájában Tordán. — Helyi megrendelést fölvesz VERESS JÓZSEF könyvkereskedése.

Füßy József könyvnyomdája

könyv-, papir-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

Készít:

irodalmi műveket,
tankönyveket,
folyóiratokat,
hirlapokat,
községi nyomtatványokat,
kereskedelmi, ügyvédi és iskolai
nyomtatványokat,
vonalzott üzleti könyveket,
számlákat,
árjegyzékeket,
báli és esküvői meghívókat,
eljegyzési kártyákat,
névjegyeket,
körleveleket,
gyászjelentéseket,
falragaszokat,
szórólapokat
és minden a könyvnyomdaiparban
előforduló munkákat izléses és
hibátlan kiállításban, szolid árak
mellett.

Nagy raktár:

Gimnáziumi, polgári fiu- és pol-
gári leányiskolai, valamint elemi
iskolai könyvekből.

Író- és levélpapírokban, üzleti köny-
vekben, szépirodalmi művekben,
regényekben, ifjúsági iratokban,
ima könyvekben, mesés könyvek-
ben, folyóiratokban, divatlapok-
ban, teljes író- és rajzkészletekben.

As „ARANYOSVIDÉK”

független politikai és társadalmi
lap kiadóhivatala.

Az „Aranyosvidék” Torda-Aranyos-
vármegye legelterjedtebb lapja és
így a hirdetni akaró közönség
a legbiztosabb siker reményében
adhatja fel hirdetését az Ara-
nyosvidékbe. A hirdetések
díjai minimális árakon vannak
számítva.

Főszolgabírói, körjegyzői, papi, ügyvédi, végrehajtói és iskolai nyomtatvá-
nyok nagy raktára. Hazai és helybeli képes lev.-lapokban nagy választék.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olesó és eredeti üvegekben **1.25 koronáért** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra és daganatokra) kéz és armosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Ára 2 K.**

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájviz. Szájbúzt rögtön és nyomtalanul eltüntető és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegje 2 korona.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet

Dr. KELETI ÉS MURÁNYI
vegyészeti gyára Ujpesten.

Soh' se vegyünk mást

Köhögés

rekedtség, nátha és elnyálkásódás ellen, mint az izletes

Kaiser-féle

mell - karamellát

a „három fenyő” védjeggyel. **5900** bizonyítvány orvosok és magánosoktól garantálja a biztos hatást. Egy csomag ára **20** és **40** fill. Egy doboz ára **60** fill.

kapható: Gál Béla
Gyógyszertárában
Marosujvárt.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

használatát által arca
tisztá, tiszta és bájos lesz.

A Margit-Créme a főrangú hölgyek kedvence szívesen szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatásaszerelés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti édjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mely csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Créme ártalmatlan, zsirtalan vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett. Ára **1.20 f.** Margit-Crém nagy tég. **2.70 f.** Margit-szappan **1.20 fill.** — Margit-pouder **1 kor.** 0 f. — Gyártja

Földes Kelemen
gyógyszertára Aradon.

Kapható; minden árbangyógyszert drogériában és illatszerekkereskedésben.

Nagyszerűen baviált a harctéren küzdőknek és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony - Liniment.

capsici
compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvegje K — 80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 5.
Naponkénti szétküldés.

**Hirdessünk a
Marosujvárbán**

Ma mikor az egész világ visszhangzik a magyarság diadalától. ma mikor a népek milliói állanak szemben egymással.

alig van olyan család, melynek a harctéren ne volna valakije, akihez **kedves emlékek, szent kötelékek** fűződnek

a hitves férjeért, a szülő gyermekéért, a testvér testvéreért aggódik. De keresük az emlékezés szálait **a barátságban rokonságban is.** És ki ne áldozna szívesen arra a célra, hogy azok, akik a harctéren vannak, itt-hon a családi körben méltó emlékek legyenek megörökítve?

Ezt a célt szolgálja a

„DIADAL”

első magyar fényképnagyító- és areképfestészeti műintézet

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

ahol bármely beküldött fénykép után élethű fényképnagyítások színezve és krétarajzban készülnek.

Élethű fényképnagyítás.

Élő nagyságban melkép ára **10 K.**

Ugyanaz olajszínezésben ára **15 K.**

Élethű kivitelért és jó minőségért szavatolunk. Kérjük a rendelő közönséget a címre jól ügyelni és becses megbízásait a legnagyobb bizalommal hozzánk juttatni. Csoportfényképekről is lehet egyes személyt elkülönítve csinálni.

Nyomtatványok

Mindenne-
mű iskolai,

ügyvédi,
jegyzői

nyomtatvá-
nyok Eskü-

vői-kártyák,
báli- és

menyegzői
meghívók

jutányos ár-
ban és gyorsan

készíttetnek

Füssy J.

könyvnyomda-
jában Tordán.

„ARANYOSVIDÉK,”
politikai lap kiadó-
hivatala. Telefon 34